

Сьогодні

Урок
№007

Словники синонімів, антонімів, омонімів, паронімів

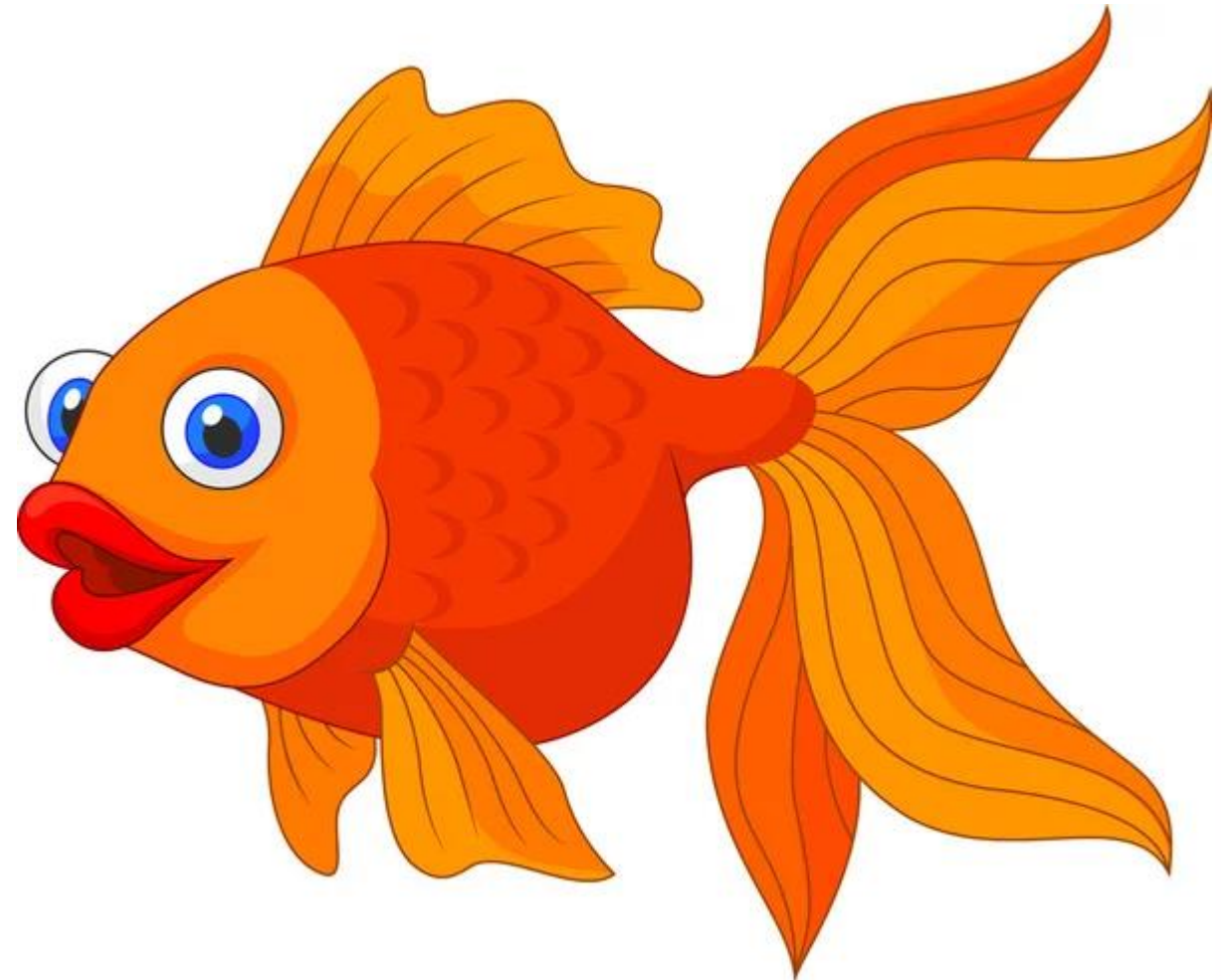
Мета: поглибити знання учнів щодо використання синонімів, антонімів, омонімів у мовленні; формувати загально пізнавальні вміння пояснювати значення у мовленні омонімів, антонімів; правильно і доречно використовувати їх в усному та писемному монологічному та діалогічному мовленні.

**Уже дзвінок нам дав сигнал:
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо
Роботу швидше починаймо.**

**Загадайте бажання на
урок. Золота рибка
виконає всі ваші
бажання. За допомогою
цієї золотої рибки нас
будуть на уроці
супроводжувати успіх
та вдача!**

**А як ти попрацював
вдома?**

Класна робота

бадьоритися, кремезний

Зверніть увагу на «слова дня». Що вони означають? Чи вживаєте ви їх у своєму мовленні? Наведіть приклади. Чи мають зв'язок вони зі здоров'ям людини? Який саме? Доберіть до цих слів синоніми й антоніми.

Вправа 53. За відведений час доберіть і запишіть синоніми до поданих прикметників. Зверніться до словника і звірте, чи всі варіанти ви назвали. Які з цих прикметників сприятливі для здоров'я людини, а які — шкідливі?

Жовтий - золотий, золотавий, золотистий, бурштиновий, цитриновий, лимонний солом'яний.

Дужий - потужний, стосилий, витривалий, твердий, стійкий, вольовий, не хворий, здоровий, могутий, сильний, міцний, могутній.

Білий - лілейний, лелійний, білосніжний, світлошкірий, чорний, молочний, сніжно-білий.

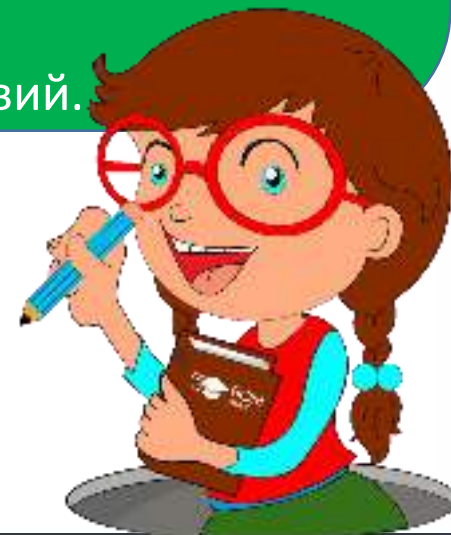
Вайлуватий — вахлакуватий, лантухуватий, зателепкуватий, тухтіюватий, лемехуватий, незугарний, незграбний, ведмедкуватий, неповороткий.

Чемний — ґречний, привітний, приязний, поштивий, ввічливий, гречний, увічливий

Відважний — безстрашний, одчайдушний, хоробрий, відчайдушний, сміливий, смілий, мужній.

Упертий — незгідливий, незгідний, підсил, запеклий, норовистий, затаєний, огурний, натуристий, непоступливий, непіддатливий.

Жвавий — швидкий, меткий, прудкий, проворний, рухливий, моторний, спритний, живий.

Високий — шляхетний; зелений —
недостиглий; золотий — лагідний; косий
— неприязний; літній — немолодий;
м'який — повільний.

Чи можна за синонімічним словником з'ясувати лексичне значення слова? Поясніть, як саме. З'ясуйте за «Практичним словником синонімів» Святослава Караванського, що означають подані прислівники. Чи вживаєте ви їх у своєму мовленні? У значенні яких слів ви сумнівалися?

Натисни жовтий круг!

Відтак, вприпуст, впритул, горілиць, деколи, достеменно, мерщій.

1. Перебування на свіжому повітрі не лише знижує кров'яний тиск і покращує функції пам'яті, а й допомагає подолати стрес (Г.Браун). 2. Серце зношується злобою. Сиріч — гнівом, гордощами, заздрістю, невір'ям, непростенням (М. Дочинець). 3. Завдяки корисній їжі ми відчуваємося енергійними. 4. Подумай, скільки свіжих, здорових продуктів різних кольорів ти можеш з'їсти впродовж дня. 5. Дослідження доводять, що регулярні фізичні вправи позитивно впливають на здоров'я, а також із допомогою них можна підвищити рівень IQ (Д. Браун, Н. Кей).

так:

ькість

Якою темою об'єднані речення? Чому здоров'я і здоровий спосіб життя вважають найвищими цінностями? Додайте кілька своїх порад щодо здорового способу життя.

Вправа 57. За словником омонімів дайте відповіді на запитання-загадки

1. Байка — м'яка бавовняна тканина з густим двостороннім ворсом. Байка — художній твір з алегоричним повчальним змістом.
2. Балка — конструктивний несучий прямолінійний елемент у вигляді бруса. Балка — широкий яр.
3. Вилити — перемістити рідину з однієї ємності в іншу або назовні. Вилити — створити виріб з металу шляхом його нагрівання і поміщення у певну форму.
4. Гвоздика — квітка. Гвоздика — приправа.
5. Гребти — рухатися по воді за допомогою рук, весел тощо. Гребти — збирати до купи траву, сіно; скородити.
6. Завивати — пронизливо вити. Завивати — закручувати.

Вправа 58. Прочитайте текст. Над чим міркує авторка? А якої думки дотримуетесь ви? Обґрунтуйте її. Складіть діалог, в основі якого має бути підтвердження або сумнів щодо висловленої думки

От мені не хочеться писати слово «лікування». Я розумію, що «лікування» і «зцілення» — синоніми. Але для мене «лікування» звучить якось вороже, як втручання, примус, виправлення помилки, якої припустився людський організм. А «зцілення» — відновлення втраченого балансу, сил. Щоправда, «зцілення» частіше використовують, коли говорять ледь не про диво. Мені здається, підтримка близьких людей зцілює. Не лікує, а зцілює. Допомагає вистояти у важкому двобої з хворобою (Н. Ясіновська).

Вправа 59. Прочитайте проблемні запитання і дайте на них відповіді. Чому це важливо знати? Використайте синоніми або антоніми

1. Ти купаєшся (в річці, в озері, морі). Які ознаки того, що треба негайно виходити з води?
2. Чого не можна їсти, якщо болить зуб?
3. Яких сучасних розваг, небезпечних для життя дитини, потрібно уникати?

Чим збагатив мене урок? Яка вправа найкорисніша сьогодні? Що найкраще мені вдалося? Чи змінилося моє ставлення до словників?

Виконайте вправу 60.

*Короткий запис у щоденник
с. 26, впр. 60.*

- Сьогодні я дізнався...
- Було цікаво...
- Було складно...
- Я зрозумів (-ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився (-лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг / змогла...

